

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวิธีดำเนินการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลกจำนวน 39 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เนื่องจากจำนวนประชากรมีจำนวนน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมด ได้แก่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 39 โรงเรียน แบ่งออกเป็น 4 ขนาดโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 20 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 4 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนละ 3 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเฉพาะประธานกรรมการ กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครองและกรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมประชากรทั้งหมด 117 คน

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขนาดโรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล		
			ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ผู้แทนผู้ปกครอง
โรงเรียนขนาดเล็ก	8	8	8	8	8
โรงเรียนขนาดกลาง	20	20	20	20	20
โรงเรียนขนาดใหญ่	7	7	7	7	7
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4	4	4	4	4
รวม	39	39	39	39	39

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยแนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก ปีการศึกษา 2553 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ได้แก่ ขนาดของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาจังหวัดพิษณุโลกประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. การบริหารวิชาการ จำนวน 6 ข้อ
2. การบริหารงบประมาณ จำนวน 6 ข้อ
3. การบริหารงานบุคคล จำนวน 6 ข้อ
4. การบริหารทั่วไป จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับมาก
- 3 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับน้อย
- 1 หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับหลักการบริหารการศึกษา คู่มือคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546

2.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยกำหนดขอบเขตของข้อคำถามและสร้างคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่จะศึกษา

2.3 นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบเพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขให้เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญดังรายนามต่อไปนี้

2.4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาทรุประชีวิน รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2.4.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถวุฒิ จารุสาธิต อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2.4.3 ดร. อนุชา กอนพ่วง อาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

2.4.4 นายพันธ์พศิน คลังเงินวรากร ผู้อำนวยการโรงเรียนวังทองพิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัชยเมเขต9 ตำแหน่งผู้บริหารชำนาญการพิเศษ

2.4.5 นายสรปรัชญ์ ไวกสิกรณ ผู้ อำนวยการโรงเรียนบ้านกลางพิทยาคม อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 ตำแหน่งผู้ บริหาร ชำนาญการพิเศษ

2.5 นำผลการตรวจสอบจากผู้ เชี่ยวชาญมาหาค่าตรงกับความสอดคล้องระหว่าง ข้อคำถามกับเนื่อหาโดยใช้สูตรค่าIOC (Index of item-objective congruence :IOC)

2.5.1 นำข้อคำถามและเนื่อหาของจุดประสงค์ของการสร้างไปให้ผู้ เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

+1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

0 แทน เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง

-1 แทน เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้อง

2.5.2 รวบรวมสรุปข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ เชี่ยวชาญ นำมาปรับปรุง แก้ไขและหาความสอดคล้องตามข้อเสนอแนะของผู้ เชี่ยวชาญ โดยหาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับเนื่อหา แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าIOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ปรับปรุงและ แก้ไข เพิ่มเติมตามผู้ เชี่ยวชาญแนะนำ ปรับปรุงและแก้ไขอีกครั้ง ให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ โดยมีผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้ออยู่ในช่วง 0.6–1.0 ซึ่งแสดงว่าเป็นข้อ คำถามที่สอดคล้องเชิงเนื่อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก ค)

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดอุดรดิษฐ์ (รายละเอียด แสดงในภาคผนวก ข) แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์หาค่า ความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้ง ฉบับ เท่ากับ 0.82 (ผลการวิเคราะห์แสดงในภาคผนวก ง)

2.7 นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตรวจสอบเป็นครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่ม ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ขอบหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยยอนเซวอร์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก เขต39
2. ผู้ศึกษาค้นคว้าทำบันทึกข้อความอนุเคราะห์แนบไปพร้อมกับหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิษณุโลก เขต39 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปรษณีย์
3. แบบสอบถามที่ส่งไปยังโรงเรียน จำนวน 117 ฉบับ ได้รับคืนมาจริง 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.18
4. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดตัวแปรที่ศึกษา 2 ตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้น คือ ขนาดโรงเรียน และตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) นำมาวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา
2. ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต39 จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต39 จังหวัดพิษณุโลกว่าอยู่ในระดับใด
3. ในการแปลผลค่าเฉลี่ยที่ใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 หน้า 43) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 จังหวัดพิษณุโลก
จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติค่าเอฟ (F-test) หาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)
และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe')